Oświadczenie złożone
przez senatora Wadima Tyszkiewicza
na 8. posiedzeniu Senatu
w dniu 20 marca 2024 r.

Oświadczenie skierowane do ministra finansów Andrzeja Domańskiego oraz do przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego Jacka Jastrzębskiego

Szanowny Panie Ministrze! Szanowny Panie Przewodniczący!

W imieniu ekspertów z branży motoryzacyjnej (biegłych i rzeczoznawców) zwracam się z uprzejmą prośbą o odniesienie się do poniżej przedstawionych wątpliwości oraz o odpowiedzi na postawione pytania. Pytania są głównie skierowane do KNP, lecz zwracam się z prośbą, by Ministerstwo Finansów również zwróciło uwagę na te problemy oraz do nich się odniosło.

1. Komisja Nadzoru Finansowego uwzględnia w swoich rekomendacjach używanie części o tzw. porównywalnej jakości z częściami oryginalnymi, których producent o tym zaświadcza. Pytanie brzmi: czy KNF kiedykolwiek widziała zaświadczenia, na które się powołuje, i czy tworząc tego typu definicje, zasięgała wiedzy na temat jakości tego typu produktów w niezależnych instytutach państwowych, jak np. Instytut Transportu Samochodowego, czy też opierała się na danych podmiotów, np. lobbujących na rzecz TU? Jeśli natomiast opiera się na wyrokach sądów powszechnych, to powstaje pytanie: czemu opiera się na nich jedynie w wybiórczy sposób, kiedy jest to w interesie KNF?

2. Zwracam się z prośbą, aby KNF przedstawiła wyniki kontroli dla największych 5 towarzystw ubezpieczeniowych na rynku polskim, oferujących ubezpieczenia OC oraz AC, w zakresie przestrzegania i wdrażania wprowadzonych rekomendacji z podziałem na poszczególne ich obszary. Dodatkowo proszę o informację, jak KNF ocenia przestrzeganie wytycznych w zakresie zwrotu dla poszkodowanych tzw. utraty wartości handlowej pojazdu, która następować powinna samoistnie, oraz zwrotu kosztów wydatków poniesionych przez poszkodowanych u rzeczoznawcy prywatnego. Jak wynika z przeprowadzonych badań, 8 na 10 faktur wystawionych przez rzeczoznawcę motoryzacyjnego jest odrzucanych i niepłaconych, pomimo że te opinie są istotne dla wyznaczenia wartości odszkodowania.

3. Jak KNF ocenia praktykę stosowaną w stosunku do podmiotów nabywających ubezpieczenie, tj. zapisy zawarte w ogólnych warunkach ubezpieczenia, które przykładowo żądają przy wypłacie odszkodowania w ubezpieczeniach korporacyjnych autocasco faktur źródłowych dokumentujących zakup części, pomimo że została już przedstawiona faktura za naprawę z wyszczególnionymi pozycjami zgodne z wytycznymi KNF i przepisami podatkowymi? Czy KNF kontroluje i zatwierdza wprowadzane OWU dla ubezpieczeń AC? A jeśli tak, to dlaczego w zapisach tych nie wymaga się obowiązkowego wpisu, iż naprawa powinna być przeprowadzona zgodnie z technologią naprawy i w sposób gwarantujący, iż pojazd nie będzie zagrażał bezpieczeństwu ruchu drogowego?

4. Czy zdaniem KNF ubezpieczenie autocasco w wersji rozliczenia kosztorysowego, mimo różnego typu zmiennych parametrów kalkulacji, takich jak np. użycie części alternatywnych, niższa stawka za rbg, potrącenia za część itd., powinno nadal spełniać podstawowy cel ubezpieczenia, jakim jest realna możliwość naprawy samochodu w najtańszym legalnym serwisie samochodowym? Innymi słowy, czy ubezpieczyciel, oferując produkt, nie powinien na żądanie klienta wskazać serwisu naprawczego, który jest w stanie dokonać legalnej i bezpiecznej naprawy takiego pojazdu, tak by nie doprowadzać do sytuacji, w której ubezpieczenie jest pozorne i w ostatecznym rozliczeniu nie pozwala na pokrycie usługi nawet w tanim, lecz legalnym warsztacie?

5. Czy Komisja Nadzoru Finansowego bada w jakikolwiek sposób stawki wskazywane w rozliczeniach kosztorysowych ubezpieczalni, jakie są oferowane poszkodowanym lub do jakich są zazwyczaj korygowane stawki serwisów w naprawach udokumentowanych fakturą? Czy KNF jest świadoma fikcji, jaka obecnie ma miejsce w kosztorysowaniu ofertowym napraw, chociażby w zakresie (poza stawkami) nieprawidłowości w doborze części zamiennych czy brakach technologii naprawczej?

6. Czy KNF opowiada się za stworzeniem ogólnopolskiej, rzetelnej i niezależnej mapy stawek za roboczogodzinę stosowaną w usługach związanych z naprawami powypadkowymi, np. na wzór niemieckich portali, w których po wpisaniu kodu pocztowego możemy dowiedzieć się o stawkach dla serwisów różnej kategorii?

7. Czy zdaniem KNF w wariantach partnerskich AC uzasadniony jest zapis, iż naprawa może się odbyć wyłącznie w serwisie, który należy do sieci naprawczej danego TU, nawet jeśli inny serwis deklaruje, iż

wykona taką naprawę w sposób identyczny jakościowo i cenowo?

8. Czy zdaniem KNF usługę współpracy pomiędzy TU i jej siecią naprawczą można nazwać usługą outsourcingu (polegającą na wykonywaniu przez zakłady naprawcze czynności ubezpieczeniowych związanych z naprawą powypadkową pojazdów) czynności ubezpieczeniowych, o których mowa w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej?

9. Czy zdaniem KNF pracownicy TU, którzy tworzą kosztorysy, tytułujący się rzeczoznawcami, powinni podawać numer certyfikatu lub jednostkę certyfikującą na żądanie poszkodowanego, który w ten sposób mógłby dokonać oceny wiarygodności i fachowości danej osoby?

10. Czy KNF nie uważa za właściwe rozwiązania, aby likwidator szkód komunikacyjnych pracujący czy to w serwisie, czy to w TU miał obowiązek posiadania odpowiedniej licencji jako osoba, która poniekąd wpływa na majątek obywatela, podobnie jak agent ubezpieczeniowy lub rzeczoznawca majątkowy wyceniający nieruchomość?

11. W sytuacji, gdy TU likwiduje szkodę komunikacyjną i przekazuje ją do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, wystawia mu fakturę za obsługę szkody. Na jakiej podstawie jest to dopuszczalne oraz czy jest to normalny element szkody, tj. jej logiczne następstwo? Podobna sytuacja występuje, gdy TU zleca weryfikowanie kosztorysów warsztatów podmiotom trzecim. Czy jest to normalne następstwo szkody i koszt bezpośrednio z nią związany?

12. Dlaczego we wszystkich pismach kierowanych do poszkodowanych z TU nie ma informacji, iż konsument ma prawo do zgłoszenia skargi na działanie TU również do KNF i UOKiK, a jedynie jest wzmianka o rzeczniku finansowym? Jest to pewnym zatajeniem praw poszkodowanego konsumenta.

Odpowiedzi na zadane pytania pozwolą przedstawicielom branży motoryzacyjnej na dalsze prace, wymianę poglądów oraz rozwianie ewentualnych wątpliwości.

Z poważaniem
Wadim Tyszkiewicz